

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

7204

Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears de 24 d'abril de 2015, de publicació del resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe núm. 90/2013 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2011

L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears regula els informes o memòries de fiscalització i en preveu la seva tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, així com la seva publicació al BOIB després del darrer tràmit parlamentari.

L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta Institució haurà de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Mitjançant acord del Consell de la Sindicatura de 26 de setembre de 2013 es va aprovar l'Informe 90/2013 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2011.

En data 25 de març de 2014, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 18 de març de 2014.

Per tot l'anterior i d'acord amb el que preveuen la Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes

Resolc

Publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears els resultats de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe núm. 90/2013 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2011, que s'adjunta com a annex.

Palma, 24 d'abril de 2015

El Síndic major

Pere Antoni Mas Cladera

ANNEX.

INFORME NÚM. 90/2013 AGREGAT DELS COMPTES GENERALS DE LES ENTITATS LOCALS CORRESPONENT A L'EXERCICI 2011.

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

L'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Sindicatura de Comptes la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears.

La Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula aquesta institució.

L'article 18 del Reglament de règim interior de la Sindicatura estableix que el Programa anual d'actuacions ha d'incloure, obligatòriament, un informe sobre la rendició de comptes de les entitats locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic. En compliment d'aquest mandat s'emet l'Informe agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2011, previst en els programes d'actuacions per als anys 2012 i 2013.

Segons l'article 27 de l'esmentat Reglament, es tracta d'un informe de caràcter general.

D'acord amb les Directrius tècniques aprovades pel Consell de la Sindicatura el 8 de novembre de 2012, aquest Informe consisteix en una revisió limitada i formal de la rendició de comptes de les corporacions locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic local balear, i té com a objectiu mostrar informació agregada del contingut dels comptes retuts. S'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats individualment.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes. La data de finalització dels treballs de camp ha estat el 31 de maig de 2013.

2. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu està integrat pels 67 municipis de les Illes Balears (66 ajuntaments i 1 consell insular), 7 mancomunitats, 1 entitat local menor i 70 entitats dependents actives (43 organismes autònoms, 24 societats mercantils de capital íntegrament propietat d'aquestes corporacions i 3 entitats públiques empresarials). És a dir, es tracta de 145 entitats en total.

El Consell Insular de Formentera, constituït el 2007, i que va comptar per primera vegada amb pressupost propi l'any 2008, als efectes d'aquest Informe rebrà el mateix tractament que un ajuntament, com a entitat representativa del respectiu municipi, per tal d'integrar les dades de tots els municipis de les Illes Balears, malgrat que les competències que exerceix no siguin exactament les mateixes que la resta d'ajuntaments. A més, s'ha de fer constar que, a efectes pràctics i operatius, es continua agregant aquest únic municipi de Formentera als d'Eivissa.

La variació respecte de l'exercici anterior correspon a la liquidació dels quatre organismes autònoms de Sóller i a la fusió per absorció de la societat mercantil SMAP, SA, absorbent, i EMOP, SA, absorbida, de l'Ajuntament de Palma de Mallorca.

Els organismes autònoms inclosos són 43, tot i que, a més, n'hi ha 5 d'inactius, que són els següents:

- Museu d'Inca
- Inca Ràdio
- Patronat Ca ses Monges (Petra)
- Museu d'Art Contemporani (sa Pobla)
- Casa Hospici de Sineu

En els annexos I.1, I.2, I.3 i I.4, del tom II, consta el detall per entitats. Les dades de població corresponen a les de la població de dret a 1 de gener de 2011 que figuren a la base de dades de la plataforma per a la rendició telemàtica, i s'han extret de l'INE.

Estan exclosos de l'àmbit subjectiu de l'Informe els consells insulars, llevat del de Formentera ja que actua també com a ajuntament del municipi, les empreses públiques el capital de les quals no sigui 100% propietat de les corporacions locals agregades, i els consorcis i les fundacions amb participació pública local.

3. ÀMBIT TEMPORAL

L'àmbit temporal és l'exercici 2011.

S'han inclòs els comptes de 2011 rebuts fins a dia 31 de desembre de 2012 (a l'Informe de 2010 es varen incloure els rebuts abans del 31 de març de 2012). A partir de l'esmentada data no s'han introduït dades de cap altre compte general, per tal de poder efectuar la redacció de l'Informe.

Així mateix es fan comparacions amb exercicis anteriors.

Respecte a la informació de les relacions de contractes de l'exercici 2011 i les dades comparatives de l'exercici 2010, s'han inclòs aquelles relacions rebudes fins al dia 31 de maig de 2013.

4. OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Informe són els següents:

- Verificar el compliment de la normativa vigent amb relació a la formació, l'aprovació i la rendició dels comptes.
- Determinar la integritat dels comptes anuals exigits per la normativa, si s'ajusten als models establerts, i si contenen tota la documentació exigida.
- Verificar la coherència interna de la informació dels comptes i assenyalar les incidències que es detectin.
- Analitzar les principals magnituds pressupostàries, econòmiques i financeres agregades del sector públic local de les Illes Balears.
- Verificar el compliment de l'obligació de remetre les relacions de contractes i presentar una visió conjunta de la contractació

realitzada.

No és objectiu d'aquest Informe fer un examen exhaustiu de cadascun dels comptes retuts. Es tracta de fer una revisió limitada, per tal de mostrar les xifres agregades del conjunt de les corporacions locals i, així mateix, exposar aquelles observacions i incidències detectades en els diversos documents que integren els comptes. S'inclouen les conclusions i les recomanacions de caràcter general que es consideren adients.

D'altra banda, cal tenir en compte que la fiscalització de la gestió econòmica, financera i comptable de diverses entitats locals podrà ser objecte d'informe individual, d'acord amb el Programa anual d'actuacions de la Sindicatura. En aquest sentit, el Programa d'actuacions per a l'any 2013 preveu, entre altres, la realització d'informes sobre els comptes de l'exercici 2012 dels ajuntaments de Ciutadella de Menorca, Sant Josep de sa Talaia i Sant Antoni de Portmany.

5. ABAST

La documentació relativa al compte general de cada entitat local ha estat tractada i analitzada individualment.

Els estats dels comptes generals objecte d'aquest treball són els enumerats a la INCL. S'han detectat i exposat les principals incidències d'aquests estats. Únicament s'han tingut en consideració els documents tramesos en fitxers XML, amb independència del que puguin contenir els fitxers PDF tramesos.

En la majoria de casos només s'han posat de manifest les incidències detectades, sense valorar el seu grau d'importància.

Les entitats que no han retut els comptes no figuren en els diferents apartats i quadres d'incidències, sinó, únicament, en els dedicats a reflectir aquest incompliment.

Amb les dades numèriques aportades s'han elaborat uns estats agregats per tipus d'entitat en l'àmbit autonòmic i, en el cas dels ajuntaments, per illes i per trams de població, tot i que aquests agregats no incorporen les dades dels organismes autònoms de forma singularitzada per a cada entitat local.

Les anàlisis comparatives amb l'exercici anterior, realitzades al llarg de l'Informe, provenen de les dades de les entitats que han retut el compte general de l'exercici 2011 i dels imports de l'exercici 2010 que, a efectes comparatius, figuren en l'esmentat compte general. No provenen, per tant, de les dades de l'Informe agregat corresponent a l'exercici 2010.

En determinades anàlisis de l'apartat d'ajuntaments d'aquest Informe, s'inclouen dades comparatives amb l'àmbit nacional, que han estat extretes de la mateixa plataforma de rendició de comptes, que corresponen als 2.887 ajuntaments que havien retut comptes a la data de tancament de l'Informe, del total de 7.689 ajuntaments dels quals hauria de constar la informació a la plataforma.

Així mateix, es presenta una fitxa resum dels estats i dels indicadors de cada una de les entitats que han retut els comptes (annex V del tom II).

Respecte a la informació sobre l'activitat contractual del conjunt de les entitats locals de les Illes Balears, aquesta s'ha elaborat a partir de les dades extretes de les relacions de contractes tramesos a la Sindicatura per aquestes entitats relatives als exercicis 2010 i 2011.

Així com l'Informe agregat de l'exercici 2010 i a diferència dels informes agregats anteriors, no hi ha comentaris específics respecte dels ajuntaments de més de 20.000 habitants ja que el Programa d'actuacions per a l'any 2012 preveu la realització d'un informe dels comptes generals corresponents a l'exercici 2010 dels dotze ajuntaments amb una població superior als habitants abans esmentats.

Per tot això, aquest treball consisteix només en una revisió limitada d'aquells comptes retuts per les entitats locals, ja que no es fa, en cap cas, una fiscalització de cadascun dels comptes integrants del compte general de les corporacions locals i, per tant, no se segueixen normes i procediments de fiscalització del sector públic generalment acceptats, que impliquen una auditoria completa d'aquests.

6. METODOLOGIA

Les unitats monetàries de les xifres s'han expressat en milers d'euros en els quadres agregats (tret que s'especifiqui el contrari) utilitzant-ne el format de visualització de zero decimals.

Internament s'ha treballat amb les xifres en euros i en cèntims d'euro conservant la totalitat de les xifres. Es fa constar la xifra 0 quan l'import és de 0,01 euros a 500 euros. La coherència interna és absoluta, tot i que, si només es consideren les xifres que figuren a l'Informe, apareixen en alguns casos diferències degudes al format de visualització de les dades per l'arrodoniment dels imports.

Els annexos que mostren els diversos estats agregats (annexos de l'apartat III del tom II) i les fitxes individuals de cada un dels ens, es presenten en euros sense decimals.

7. LIMITACIONS

L'Informe s'ha elaborat (amb les excepcions que figuren en l'apartat corresponent) amb les dades trameses per les entitats locals a la plataforma per a la rendició telemàtica dels comptes, desenvolupada en el marc del conveni subscrit entre el Tribunal de Comptes i diversos organismes de control extern d'àmbit autonòmic, en l'entorn de les característiques tècniques fixades per la IGAE.

Les principals limitacions al treball realitzat són les que fan referència als aspectes següents:

- La falta de rendició dels comptes anuals d'algunes entitats o de la seva tramesa incompleta, ja que no totes les entitats locals han complert l'obligació de retre els comptes a la Sindicatura abans de la data límit prevista per a l'elaboració d'aquest Informe, 31 de desembre de 2012. En alguns casos s'han presentat els fitxers que contenen els comptes i estats de manera incompleta, circumstància que ha donat lloc a la corresponent reclamació per part de l'SCIB (per exemple, només si el compte general no conté els comptes anuals d'una entitat dependent, si no s'han tramès els fitxers amb informació addicional exigida, si presenten estats de la memòria en blanc o amb zero, si no s'adjunta la documentació complementària exigida en la normativa aplicable, etc.).
- A l'apartat IV. INCIDÈNCIES EN ELS COMPTES ANUALS no s'han analitzat incidències de societats mercantils i EPE, atès que els comptes d'aquestes no són objecte d'una validació completa per la plataforma de rendició.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, es va trametre als comptedants de les entitats locals, per tal que poguessin formular les al·legacions i presentar els documents que considerassin adients.

Només han presentat al·legacions l'Ajuntament d'Andratx, l'Ajuntament de Palma de Mallorca i la Mancomunitat Migjorn de Mallorca (que s'adjunten al tom II), les quals, una vegada analitzades, han estat estimades en part.

II. CONCLUSIONS

Les conclusions d'aquest Informe s'han elaborat sobre l'anàlisi de les entitats que han retut els comptes i s'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats individualment.

A. RENDICIÓ I APROVACIÓ DELS COMPTES GENERALS

1. El 98,7% de les entitats locals bàsiques del sector públic balear (67 municipis, 1 entitat local menor i 7 mancomunitats) va retre els comptes, la qual cosa consolida l'increment significatiu de l'exercici 2011 respecte dels anteriors (96,0% el 2010, 93,3% el 2009, 96,0% el 2008, i el 61,3% el 2007), especialment si es té en compte que la data de tancament de l'Informe s'ha anat aproximant a la data límit de rendició, i així s'ha avançat, pràcticament, dotze mesos respecte de l'Informe agregat de l'exercici 2007. En termes poblacionals i pressupostaris la representativitat de l'agregat respecte als ajuntaments és del 100,0%.
2. Les corporacions locals de les illes Balears reten el compte general a l'SCIB amb un retard mitjà de 17,8 dies per sobre del termini legal. Trenta-cinc ajuntaments, dues mancomunitats i l'entitat local menor han retut el compte general de l'exercici 2011 en termini, cosa que suposa un 50,7% de les corporacions locals (29,2% el 2010, 14,3% el 2009 i 5,6% el 2008). Malgrat aquest increment significatiu, la rendició fora de termini encara és habitual.
3. La majoria de corporacions locals incompleixen els terminis que fixen el TRLRHL i l'LSCIB per a les diferents fases del cicle pressupostari i de la rendició del compte general, especialment amb relació a l'aprovació del pressupost. Els ajuntaments de Menorca presenten un retard mitjà inferior a les altres dues agrupacions en totes les fases.

B. DADES AGREGADES DELS AJUNTAMENTS

Situació econòmicopatrimonial

1. Els ajuntaments presenten un balanç agregat del qual el 80,5% de l'actiu és immobilitzat, dins aquest destaquen l'immobilitzat material (43,8%) i les inversions destinades a l'ús general (31,8%), aquestes darreres una vegada acabades s'han de donar de baixa contra patrimoni.
2. A curt termini els ajuntaments podrien tenir problemes de liquiditat ja que el fons de maniobra agregat és negatiu, -28.741 milers d'euros, i l'indicador de solvència a curt termini és només del 95,9% (si bé la mitjana estatal és encara més baixa, 86,9%). Malgrat això, els ajuntaments d'Eivissa-Formentera presenten una situació més solvent. L'indicador de solvència ha empitjorat en 22,3 punts percentuals respecte a l'exercici anterior, i en 67,8 punts percentuals respecte a l'exercici 2006.
3. La disponibilitat dels ajuntaments és molt reduïda atès que l'indicador de liquiditat immediata és del 12,8% (la mitjana estatal és d'un 23,9%) i, per tant, els consistoris disposen de poc efectiu per al pagament d'obligacions immediates. La disponibilitat s'ha reduït en 10,2 punts percentuals respecte de l'exercici anterior i en 43,1 respecte a l'exercici 2006. Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera són els que

presenten una major liquiditat.

4. El desglossament del flux negatiu de tresoreria de l'exercici 2011, -51.684 milers d'euros, mostra que els ajuntaments amb els recursos de gestió generats, 82.428 milers d'euros, no han pogut fer front al pagament de les inversions, -156.592 milers d'euros, i han finançat el dèficit amb recursos de capital, 21.147 milers d'euros, i amb el disponible generat en exercicis anteriors.

5. Els ajuntaments no són autònoms i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat, i, així, el resultat de transferències contribueix amb 49.931 milers d'euros (192.360 milers d'euros el 2010) a compensar el desestalvi del compte del resultat economicopatrimonial. Aquest import és especialment significatiu l'exercici 2010 per l'efecte del Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local. L'agregat de Mallorca és l'únic que presenta un resultat ordinari positiu.

6. L'aportació als fons propis de l'activitat de l'exercici 2011 és negativa amb un desestalvi de 1.116 milers d'euros, cosa que suposa el -0,1% dels fons propis abans del resultat. Els ajuntaments han gastat 100,1 euros de cada 100 que n'han ingressat. Malgrat això, els ajuntaments d'Eivissa-Formentera i Menorca han estalviat el 15,0% i el 8,5% dels seus ingressos, respectivament.

7. El resultat estructural (no inclou ni ingressos ni despeses conjunturals) dels ajuntaments és positiu, 3.136 milers d'euros, i per tant, el desestalvi del compte del resultat economicopatrimonial és produeix pel resultat conjuntural negatiu, -4.253 milers d'euros. Els ajuntaments de Mallorca han obtingut un resultat estructural i conjuntural negatiu. Els ingressos recurrents han disminuït un 5,6% respecte a l'exercici anterior.

8. L'endeutament es redueix en termes absoluts un 1,3% respecte de l'exercici anterior, però el seu pes sobre els ingressos corrents s'ha incrementat en 4,5 punts percentuals respecte a l'exercici anterior, i deixa la xifra en un 54,0%. Els ajuntaments necessiten 6,0 anys com a mínim de mitjana per amortitzar el seu deute d'acord amb la seva capacitat de generar estalvi de l'exercici 2011. Durant aquest any han incrementat aquest termini en 1,3 anys.

9. El cost mitjà del personal és de 38.327,1 euros. El pes de la despesa de personal sobre els ingressos corrents (índex de despesa de personal) no ha deixat de créixer amb l'excepció de l'exercici 2010 i se situa en el 35,5%. L'agregat de Menorca és on més pes té la despesa de personal, ja que suposa el 42,2% a l'exercici 2011.

Liquidació pressupostària

1. El 58,2% dels ajuntaments incompleixen l'objectiu d'estabilitat pressupostària en la liquidació del pressupost de l'exercici 2011 ja que presenten saldos no financers negatius (22,7% en l'exercici 2010).

2. Els creditors han d'esperar 135,2 dies de mitjana per cobrar dels ajuntaments, 20,2 dies més que l'exercici 2010. Aquesta mitjana s'ha incrementat en els darrers dos exercicis (la mitjana estatal és de 125,5 dies).

3. La pressió fiscal se situa, en els ajuntaments de les Illes Balears, en els 885,3 euros per habitant, un 0,7% superior a l'exercici anterior, i deixa l'autonomia fiscal en un 81,2%, 4,6 punts superior a la mitjana estatal. A Menorca la pressió és més alta, 933,1 euros per habitant. La dependència dels ajuntaments en termes agregats és d'un 15,0% del total d'ingressos, d'acord amb l'indicador d'autonomia.

4. Els ajuntaments destinen 873,8 euros per habitant a serveis al ciutadà (àrees de despesa 1 a 4) i reclamen d'aquests 885,3 euros per via impositiva. Així doncs, el retorn cap al ciutadà és negatiu per un import d'11,5 euros. La prioritat dels ajuntaments de les illes Balears, amb un 46,7% de la despesa, són els serveis públics bàsics (àrea de despesa 1), és a dir, aquells que són obligatoris d'acord amb l'article 26.1 de l'LRBRL.

5. Els ajuntaments de les illes Balears han liquidat el pressupost de 2011 amb dèficit, -16.867 milers d'euros, si bé el resultat pressupostari ajustat és positiu (59.390 milers d'euros) i, d'acord amb l'índex de sostenibilitat pressupostària, han estalviat l'equivalent al 2,7% de les obligacions reconegudes netes. L'estalvi brut legal suposa un 14,2% dels ingressos corrents, percentatge que baixa al 7,8% si s'afegeixen les obligacions derivades de l'endeutament (capítols 3 i 9 de despeses). El resultat pressupostari ajustat empitjora un 6,1% respecte a l'exercici 2010.

6. Trenta-dos ajuntaments informen que han aprovat expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits durant l'exercici 2011, fet que pot suposar la desvirtuació del resultat pressupostari de l'exercici. Aquest reconeixement no suposa la seva validació o esmena, ja que l'acte continua essent nul de ple dret i no implica deixar sense efecte les possibles responsabilitats que existissin.

7. El romanent de tresoreria per a despeses generals és negatiu, -11.495 milers d'euros, i, d'acord amb l'indicador sobre l'excedent pressupostari acumulat, els ajuntaments hauran de prendre mesures en el futur que, a nivell agregat, suposin estalviar un 6,8% de la despesa pressupostària de l'exercici 2011. D'acord amb l'estimació de dotació mínima de l'SCIB, la provisió per saldos de dubtós cobrament està

infradotada en uns 24.660 euros, cosa que afectaria negativament el romanent per a despeses generals. El romanent de tresoreria agregat s'ha reduït un 251,4% respecte a l'exercici anterior. Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera i Menorca liquiden romanents per a despeses generals positius.

C. DADES AGREGADES DE LES MANCOMUNITATS

Situació economicopatrimonial

1. Les mancomunitats presenten un balanç agregat del qual el 58,9% de l'actiu és circulat i el 41,0% immobilitzat, dins aquest destaca l'immobilitzat material que suposa el 32,4% del total d'aquest actiu.
2. El resultat estructural és positiu, 1.647 milers d'euros, indicador que l'actual estructura d'ingressos i despeses és sostenible des del punt de vista economicofinancer.
3. El fons de maniobra és negatiu, -392 milers d'euros, i s'ha reduït un 33,3% respecte a l'exercici anterior. L'indicador de solvència a curt termini és de 96,8% encara que s'incrementa en 2,6 punts percentuals respecte a l'exercici 2010. Ambdós indicadors apunten el fet que les mancomunitats podrien tenir problemes de liquiditat a curt termini.
4. La disponibilitat és insuficient segons l'indicador de liquiditat immediata (7,5%) i, per tant, les mancomunitats no disposen de prou efectiu per fer front als pagaments més immediats. Malgrat això, les mancomunitats han generat un flux positiu de tresoreria de 173 milers d'euros, l'anàlisi del qual mostra que els recursos obtinguts de la gestió han estat insuficients per fer front al pagament de les inversions.
5. Les mancomunitats no són autònomes i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat; així, el resultat de transferències contribueix amb 10.697 milers d'euros a l'estalvi del compte del resultat economicopatrimonial. Les activitats ordinàries mostren un resultat negatiu de 8.783 milers d'euros.
6. El cost mitjà del personal és de 23.488,9 euros i el seu total suposa el 18,5% dels ingressos. Les mancomunitats han incrementat la despesa de personal un 11,8% respecte a l'exercici anterior.

Liquidació pressupostària

1. Les mancomunitats de les illes Balears han liquidat el pressupost de l'exercici 2011 amb un resultat pressupostari ajustat de 279 milers d'euros, que suposa el 5,0% de les obligacions reconegudes netes de l'exercici, una vegada ajustat amb les operacions pendents d'aplicar al pressupost.
2. La capacitat de les mancomunitats per generar ingressos, d'acord amb la ràtio d'autonomia, se situa en el 15,9% del total dels drets reconeguts nets i, per tant, presenten poca autonomia.
3. El romanent de tresoreria per a despeses generals és positiu, 1.552 milers d'euros, però d'acord amb l'indicador excedent pressupostari acumulat negatiu, -4,4%, és insuficient per fer front a les obligacions pendents d'aplicar al pressupost al tancament que sumen 2.301 milers d'euros.

D. DADES AGREGADES DELS ORGANISMES AUTÒNOMS

Situació economicopatrimonial

1. Els organismes autònoms presenten un balanç agregat del qual el 69,6% de l'actiu és immobilitzat, dins aquest destaca l'immobilitzat material que suposa el 63,9% del total d'aquest actiu.
2. El resultat estructural és negatiu, -12.508 milers d'euros, indicador que l'actual estructura d'ingressos i despeses no és sostenible des del punt de vista economicofinancer.
3. El fons de maniobra agregat és positiu, 6.642 milers d'euros, i l'indicador de solvència a curt termini és ajustat, 118,1%, fets que evidencien que els organismes autònoms són solvents, encara que s'ha d'assenyalar que redueixen el seu fons de maniobra un 43,9% respecte de l'exercici anterior.
4. La disponibilitat és molt reduïda segons l'indicador de liquiditat immediata, 9,1%, i, per tant, els organismes autònoms disposen de poc efectiu per fer front als pagaments més immediats. Han reduït la tresoreria respecte l'exercici anterior en 560 milers d'euros. El desglossament d'aquest flux negatiu mostra que els recursos obtinguts de la gestió han estat insuficients per fer front al pagament de les inversions i que s'ha recorregut al finançament.
5. Els organismes autònoms no són autònoms financerament i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat;

així, el resultat de transferències contribueix amb 57.439 milers d'euros a l'estalvi del compte del resultat economicopatrimonial, atès que les activitats ordinàries mostren resultats negatius, -55.902 milers d'euros.

6. El cost mitjà del personal és de 28.883,0 euros i el seu total suposa el 49,4% dels ingressos. Els organismes autònoms han reduït la despesa de personal en un 7,3%.

Liquidació pressupostària

1. Els organismes autònoms de les illes Balears han liquidat el pressupost de 2011 amb un dèficit de 2.273 milers d'euros que, d'acord amb l'indicador de sostenibilitat pressupostària, és equivalent al 5,0% de les obligacions reconegudes netes de l'exercici una vegada ajustat amb les operacions pendents d'aplicar al pressupost.

2. La capacitat dels organismes autònoms per generar ingressos, d'acord amb l'indicador d'autonomia, se situa en el 16,2% del total dels drets reconeguts nets i, per tant, presenten una autonomia mínima.

3. El romanent de tresoreria per a despeses generals agregat dels organismes autònoms és positiu, 6.145 milers d'euros i, d'acord amb l'indicador sobre l'excedent pressupostari acumulat, és equivalent al 2,6% de les obligacions reconegudes netes de l'exercici, una vegada ajustat amb el saldo del compte 413. Respecte a l'exercici anterior es redueix en un 5,3%.

E. DADES AGREGADES DE LES SOCIETATS MERCANTILS I L'ENTITAT PÚBLICA EMPRESARIAL

1. El patrimoni net agregat és positiu, 130.783 milers d'euros, el 25,8% dels passius totals, malgrat que la contribució del resultat de l'exercici al patrimoni net és negativa en -7.245 milers d'euros, i deixa la capacitat d'autofinançament de les societats mercantils en un -1,4% del total de l'actiu.

2. Cinc societats mercantils dels ajuntaments es troben en situació legal de dissolució (art. 363 de l'RDL 1/2010, de 2 juliol).

3. Dues societats mercantils dels ajuntaments, que estan dins dels paràmetres d'auditoria obligatòria, no han tramès a la Sindicatura de Comptes l'informe d'auditoria financera corresponent a l'exercici 2011 que exigeix l'article 263 de l'RDL 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital.

4. El passiu exigible és el 74,2% del total del passiu i provoca que l'autonomia de les societats mercantils sigui baixa.

5. El balanç agregat presenta un superàvit de capital circulant, 3.797 milers d'euros, i un indicador de solvència a curt termini del 68,6%; així i tot, hi ha deu societats mercantils que presenten fons de maniobra negatiu.

6. La disponibilitat de les societats mercantils és d'un 5,5% i s'ha reduït 7,6 punts percentuals respecte de l'exercici anterior. La tresoreria també ha disminuït respecte de l'exercici anterior en -2.821 milers d'euros, un -20,3%.

7. El cost mitjà per treballador és de 45.420,1 euros, significativament superior al cost dels empleats públics d'ajuntaments, mancomunitats i organismes autònoms. El cost total suposa un 52,9% dels ingressos d'explotació i respecte a l'exercici anterior s'ha reduït un 3,0%.

F. INCIDÈNCIES EN ELS COMPTES ANUALS RETUTS

1. Les incidències relatives a la rendició i l'aprovació del compte general són generalitzades en totes les corporacions locals, i la memòria és l'apartat del compte general en què s'han produït més incidències de caire comptable.

2. Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera són els que tenen la mitjana d'incidències més baixa.

3. La qualitat de la informació retuda presenta una correlació significativa amb les aplicacions informàtiques de gestió comptable utilitzades pels ajuntaments.

4. La INCL estableix el contingut mínim de la informació que s'ha d'incloure a la memòria, aquesta és, en alguns casos, de caire numèric i, en altres, descriptiva de l'entitat. Malgrat la importància de la informació de la memòria per a la correcta interpretació dels comptes anuals, hi ha entitats locals que no han completat adequadament determinats apartats d'aquest document.

5. Les incidències de cada una de les entitats locals que han retut el compte general, detectades per la plataforma de rendició telemàtica, es mostren en els quadres que figuren en l'annex IV del tom II.

G. CONTRACTACIÓ

1. Han tramès la relació de contractes 56 corporacions locals, que representen el 89,8% del total agregat d'obligacions reconegudes netes, i

21 entitats dependents, que representen el 74,4% del total agregat de despeses d'aquestes entitats.

2. Els contractes de serveis són els més tramitats pels ajuntaments i, en conjunt, representen el 32,4% del nombre total i el 47,7% de l'import total dels contractes formalitzats l'any 2011. Respecte a l'exercici anterior els contractes d'obres s'han reduït en nombre un 75,9% i en import un 70,0%.

3. El procediment de contractació més habitual dels ajuntaments, durant l'exercici 2011, ha estat l'obert amb el 55,7% del nombre total i el 88,7% de l'import total. Destaquen per nombre de contractes formalitzats els procediments oberts criteris múltiples i negociat sense publicitat que suposen el 49,2% i el 38,9% del total de contractes, respectivament.

4. L'article 96 de l'LCSP preveu la tramitació urgent dels expedients en casos de necessitat inajornable o per raons d'interès públic. Els ajuntaments han fet ús d'aquesta opció excepcional en el 18,1% dels expedients formalitzats durant l'exercici 2011.

5. L'import dels contractes formalitzats l'any 2011 pels ajuntaments, comparat amb el total de despesa dels capítols 2 i 6, suposa un 23,8% del total. A Eivissa-Formentera només suposa un 15,3%.

6. Els contractes de serveis són els més tramitats tant pels organismes autònoms com per les societats mercantils, i representen el 61,8% i el 48,3% del nombre total de contractes formalitzats, respectivament.

7. El procediment de contractació més habitual dels organismes autònoms i les societats mercantils, durant l'exercici 2011, ha estat l'obert amb el 70,5% i el 74,1% del nombre total de contractes formalitzats, respectivament.

III. RECOMANACIONS

1. Constituir la rendició de comptes com un objectiu prioritari per a les entitats locals, no només com a exigència legal, sinó com una manera de transmetre la transparència dels qui gestionen els fons públics, amb accions com la de posar a l'abast del ciutadà el compte general de l'entitat en el seu portal web.

2. Complir el deure de formació, aprovació i rendició telemàtica del compte general dins dels terminis legals, amb tota la documentació establerta, correctament emplenada, i sense incoherències entre els diferents estats. Aconseguir que el consell insular posi a l'abast de les entitats locals els mitjans necessaris i l'assistència tècnica adequada.

3. Unificar la gestió comptable en una mateixa aplicació informàtica, amb l'objectiu de facilitar la generació dels fitxers XML, reduir al màxim els errors de transcripció i evitar incoherències entre la documentació retuda.

4. Prendre les mesures adients per evitar en el futur les incidències que detecta la plataforma de rendició telemàtica, corregir aquelles que són esmenables, i justificar amb arguments adequats la resta.

5. Pressupostar més acuradament les previsions i els crèdits inicials per tal que no siguin necessàries unes modificacions de crèdit tan elevades.

6. Evitar l'aprovació recurrent d'expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits que la llei preveu com a excepcionals, per a la protecció de tercers.

7. Comptabilitzar, al tancament de cada exercici, totes les obligacions pendents d'aplicar al pressupost i procurar que l'import d'aquestes no sigui significatiu.

8. Depurar els saldos d'operacions d'exercicis tancats de manera periòdica.

9. Estimar, d'acord amb la normativa comptable, els imports que es considerin de difícil recaptació, minorant el romanent de tresoreria per a despeses generals, i dotar la corresponent provisió per insolvències.

10. Analitzar les causes de les dificultats per realitzar els ingressos i adoptar les mesures necessàries per potenciar la gestió i la recaptació.

11. Estimar l'amortització comptable corresponent als béns immobilitzats materials i immaterials, atès que és una informació necessària per determinar els costos dels serveis i, per tant, per fixar l'import de les taxes i dels preus públics.

12. Avaluar periòdicament la sostenibilitat econòmicofinancera de l'entitat calculant el resultat estructural (resultat econòmicopatrimonial eliminant els ingressos i les despeses de caire conjuntural) i, en el cas que resulti negatiu, invertir el signe reduint les despeses estructurals i/o incrementant els ingressos recurrents.

13. Incloure a la memòria del compte general tota aquella informació que estableix la Instrucció de comptabilitat local, i emplenar l'apartat

d'indicadors financers i patrimonials, pressupostaris i de gestió.

14. Millorar la qualitat de la informació i la documentació comptable retuda dins el compte general, en especial l'estat del deute de la memòria (en el qual és habitual que no s'incloguin les operacions de crèdit a curt termini) i la documentació complementària de tresoreria, d'acord amb la Regla 98 de la INCL.

15. Analitzar la necessitat de l'existència d'organismes autònoms i societats mercantils que són inoperants o tenen un nivell d'activitat molt reduït.

16. Prendre mesures per tal que les societats municipals recuperin l'equilibri de la seva estructura financera i patrimonial, especialment aquelles que es troben en situació de dissolució o de reducció obligatòria del capital.

17. Potenciar les àrees d'administració, comptabilitat i gestió econòmica i financera, com també el seu control intern.

